

З

«Думкай» па жыцці

«Добрая навіна!» – менавіта так падумалася, калі пачуў, што калегі з «Беларускай думкі» ўсё ж вырашылі адлічваць пачатак яе вялікага жыцця ў друку з 1922 года, калі выйшаў у свет першы нумар часопіса «Вперед». Бо такім жа чынам, як сучасная Рэспубліка Беларусь з'яўляецца пераемніцай БССР, так і наша галоўнае інтэлектуальнае выданне паходзіць ад часу станаўлення нацыянальнай дзяржаўнасці ў XX стагоддзі... Ну і адразу ж усплылі ў памяці тыя дні, калі пашчасціла працаваць у рэдакцыі.

Расцягнутае знаёмства

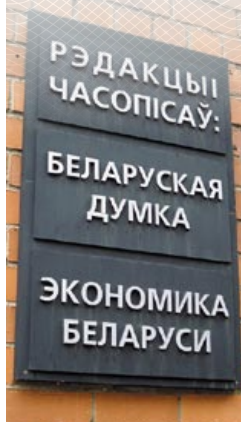
Упершыню пачуць пра існаванне «Беларускай думкі» давялося, калі быў студэнтам гістарычнага факультэта Белдзяржуніверсітэта. Здаецца, хтосьці з выкладчыкаў параіў прачытаць пэўны матэрыял па гісторыі Беларусі. Потым, калі ужо быў аспірантам, задумаўся, а ці не паспрабаваць надрукаваць там артыкул. Але тады нават не асмеліўся звярнуцца да свайго навуковага кіраўніка – прафесара Мікалая Шашкевіча, каб той саставіў пратэкцыю. Гэта выглядала б нахабствам: вельмі аўтарытэтным і недасягальным для маладога вучонага здаваўся гэты часопіс, заснаваны ажно Адміністрацыяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Ці мог я тады ўявіць сабе, што атрымаю гонар рэдагаваць гэта выданне?

Аднак такі дзень настаў... У 2007 годзе Адміністрацыя Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, застаючыся заснавальнікам «Беларускай думкі», вырашыла перадаць функцыі па выпуску часопіса інфармацыйнаму агенцтву БЕЛТА. Працэс гэты цалкам зразумелы і натуральны. Стварэнне вялікіх холдынгаў, у якіх ажыццяўляецца канвергенцыя розных медыя, – адзін з асноўных шляхоў выжывання друкаваных выданняў у сучасным свеце. Так дасягаецца канцэнтрацыя творчых сіл, эканомія сродкі на дапаможных падраздзяленнях, што абслугоўваюць адразу некалькі напярэмаў дзейнасці.

Але 10 гадоў таму, магчыма, не ўсё ў былой рэдакцыі добра паставіліся да та-

кога кроку. Што ж, і гэта зразумела таксама. «Беларуская думка» была дзецішчам добрай каманды прафесіяналаў. У іх актыве налічваліся шматлікія творчыя перамогі – чаго варта адна толькі Дзяржаўная прэмія! У 1991 годзе, калі развалілася і адзіная вялікая краіна, і тая самая партыя, што заснавала часопіс «Коммунист Белоруссии», галоўны рэдактар Уладзімір Вялічка з групай аднадумцаў адрадыў выданне тэарэтычнага і адначасова даступнага, папулярнага «тоўстага» часопіса пад новай назвай – «Беларуская думка». Той думкаўскі калектыў, дзе людзі змяняліся, але касцяк заставаўся моцным, стабільным на чале з нязменным галоўным рэдактарам, здзейсніў сапраўдны подзвіг: і інтэлектуальны, і чалавечы. Без перабольшання. У эпоху, калі іншыя шукалі карысці, куплялі і прадавалі, будавалі кватэры і катэдры, ды проста змагаліся за выжыванне, невялічкая рэдакцыя выпускала часопіс. Якраз у разгар «ліхіх 90-х». І зараз, перагортваючы старонкі «Думкі» таго, вялічкаўскага гатунку, бачыш, што гэта сапраўднае люстэрка жыцця грамадства. Але не халоднае шкло, якое бясстрасна адлюстроўвае наваколле. Аўтары і журналісты выдання ўкладалі сэрца і душу ў кожны артыкул, сваім словам змагаліся за родную Беларусь...

Канешне, калі з Адміністрацыі Прэзідэнта мне паступіла прапанова ўзначаліць такі легендарны часопіс, былі сумненні: а ці здолею? Усім ваганням прыйшоў канец, калі лістападаўскім днём 2007 года ў маім кабінце (я тады працаваў першым сакратаром Мінскага

гаркама БРСМ) прагучаў тэлефонны званок. Голас Ігара Бузоўскага, на той час галоўнага саветніка Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Адміністрацыі Прэзідэнта, быў і суровым, і іранічным адначасова:

- Чаму не ходзіш на працу?
- Дык я на працы, – адказаў разгублена.
- У цябе цяпер новая праца. Дакументы ўзгаднілі. Ідзі на «Думку».

Ну, і пайшоў! Але як сябе рэалізаваць? Памятаю, калі намеснік галоўнага рэдактара Таццяна Шаблыка, нядаўна прызначаная на гэту пасаду, паказвала рэдакцыйны партфель, што дастаўся ў спадчыну ад папярэднікаў, глядзеў на ўсе гэтыя паперы з пэўнаю бояззю.

Але ж не богі гаршкі лепяць! Пачалі працаваць. Нешта рэдагаваў. Паспрабаваў напісаць артыкул. Як і бывае, першы блін камяком...

Абмяркоўвалі сітуацыю з генеральным дырэктарам БЕЛТА Дзмітрыем Жуком. Ён хадзіў па кабінеце ў задуменні і нават распачы, а потым сказаў:

- Нешта ты мышэй зусім не ловіш.
- Я маўчаў. Раптоўна, у вачах Дзмітрыя Аляксандравіча зазіхацелі агеньчыкі:
- А хочаш стаць сапраўдным рэдактарам?

Ну, тут толькі і заставалася што развесці рукамі, маўляў, куды ўжо дзецца.

Больш нічога мне не гаворачы, генеральны зняў трубку «тройкі» і праз лічаныя секунды:

- Павел Ізотаў! Дзень добры! Прышло зараз да Вас аднаго маладога рэдактара. Так-так, «Думкі». Не будзеце супраць, калі ён возьме ў Вас інтэрв'ю? Дзякуй. Ну і, калі ласка, павучыце яго...

З далейшай размовы стала зразумела, што мяне накіроўваюць да галоўнага рэдактара «Советской Белоруссии», найбуйнейшай газеты краіны, Паўла Якубовіча. Ён тады толькі што паспяхова выканаў адну складаную дыпламатычную місію і патрабавалася распавесці пра яе больш падрабязна. На наступны дзень мне давялося ўпершыню зайсці ў яго кабінет... І пачаліся два тыдні найцікавейшай работы – сапраўднай інтэлектуальнай аса-

лоды. Павел Ізотаў не толькі гутарыў, але і дзяліўся сакрэтамі прафесійнага майстэрства. Не, гэта не былі нудныя лекцыі і павучэнні: што варта рабіць, а што не. Знакаміты журналіст і рэдактар не саромеўся пры мне прымаць наведвальнікаў, аўтараў, даваць указанні падначаленым, правіць палосы. І нечакана быццам бы раіўся са мной, яшчэ зусім зялёным, наконт таго ці іншага загатоўка. Начамаі я здымаў з дыктафона тэкст і, нарэшце, прынёс яго на праўку. Павел Ізотаў прачытаў, пыхнуў люлькай і пачаў правіць, моўчкі, дасканала і скрупулёзна. І так было некалькі разоў. У выніку ён фактычна стварыў аўтарскі артыкул, толькі ў форме размовы. Гэта была сапраўдная школа рэдактара! І за той вопыт я дагэтуль застаюся ўдзячны свайму старэйшаму калегу.

...На чале «Думкі» мне давялося працаваць больш за восем гадоў. Увогуле, рэдактарам трэба працаваць доўга – толькі так атрымаецца стварыць свой стыль. А інакш навошта і прыходзіць у публіцыстыку?

Ствараючы часопіс

Цікавыя сустрэчы, гутаркі, праўка тэкстаў, напісанне артыкулаў – толькі частка рэдактарскай працы. Трэба навучыцца разбірацца ў паліграфічных фарбах і друкарскіх машынах, шчыльнасці паперы і ўтым, як яе ўвогуле адрозніць ад кардону. Ну і, найперш, неабходна стварыць прывабны знешні выгляд часопіса. Чаго мы толькі ні паспрабавалі! Ад надзвычай яркіх каляровых варыянтаў з вялізнымі фатаграфіямі на вокладцы (амаль у гламурным стылі) да вельмі сціпрых, мінімалістычных, быццам бухгалтарская справаздача. Добры сябар рэдакцыі Сяргей Мусіенка параіў звярнуцца да вядомага дызайнера Уладзіміра Цэслера. Так і зрабілі. Мастак стварыў вокладку часопіса ў выглядзе сялянскага даматканага ільнянога палатна з надрукаваным беларускай кірыліцай загатоўкам. Канцэпцыя прадугледжвала, што і старонкі будуць выходзіць манахрамнымі на спецыяльнай тонкай

◀ Планёрка рэдакцыі часопіса «Беларуская думка». 2008 год

паперы. Атрымаўся знешне стыльны інтэлектуальны часопіс. Але ўжо занадта нефармальны. І тут, як той казаў, *poblesse oblige...* – стан абавязвае! У выніку – перамог калектыўны розум. Агульнымі намаганнямі белтаўскіх прафесіяналаў быў створаны дызайн – лаканічны, дастойны, з упэўненасцю і фундаментальнасцю думкі. Такі выгляд і меў часопіс амаль на працягу дзесяці гадоў. І толькі з 2017 года з’явілася новая вокладка.

Потым мы яшчэ неаднаразова перафармаціравалі, змянялі вёрстку старонак. Ставілі сабе мэту падаваць навуковыя артыкулы не горш, чым у часопісе «Наука і жыццё». Гэта значыць, што аўтарскі тэкст варта не проста дапаўняць адпаведнымі ілюстрацыямі, а рабіць так, каб візуальнае афармленне (фатаграфіі, графікі, табліцы) дапамагала працэсу інтэлектуальнага ўспрымання артыкула чытачом. Менавіта, не адводзіла ўбок ад сэнсу, а дапамагала лепш яго зразумець, дасягнуць пастаўленай рэдакцыйнай і аўтарскай мэты. І трэба адзначыць, што часопіс вельмі шанцавала на адказных сакратароў і тэхнічных рэдактараў – тых людзей, якія і робяць з сухаватага іншым разам першапачатковага тэксту фірменны думкаўскі артыкул.

Але ж вокладка і афармленне старонак – толькі пачатак справы, тая адзежка, па якой сустракаюць. Галоўнае – стварыць кантэнт, прывабны не толькі знешне, але і напоўнены глыбокім сэнсам, што прымушае чытача звяртацца да часопіса зноў і зноў. І тут выключнае месца займае рэдакцыйная канцэпцыя. «Беларуская думка» стала часткай інфармацыйнага агенцтва, а гэта само па сабе прадугледжвае большую аператыўнасць, сцісласць падачы тэкстаў. Нездарма ж гавораць пра тэлеграфны стыль. Былі прапановы зрабіць з «Беларускай думкі» толькі публіцыстычны часопіс, выключыць з яго навуковасць. Нават змяніць назву на «больш сучасную» і рэкламна прывабную. Але трэба аддаць належнае генеральнаму дырэктару БЕЛТА Дзмітрыю Жуку, які не пайшоў на поведзе ў такіх скарачальных памкненняў. Ён падтрымаў ідэю, што трэба захаваць часопіс як камертон інтэлектуальнага развіцця краіны.

Лёгка сказаць, але як зрабіць? Як спалучыць навуковасць і пры гэтым папулярнасць? Ды яшчэ захаваць грамадска-палітычную актуальнасць? Адказ магла даць толькі практыка. І дзесьці за год рэдакцыя здолела выпрацаваць сваю канцэпцыю, нешта ўзяўшы і ад папярэднікаў. Так і атрымаўся вядомы нашым чыта-

чам фармат. У пачатку адзін-два артыкулы прадстаўнікоў дзяржаўнай улады, кіраўнікоў міністэрстваў, палітыкаў. Потым – аўтарская публіцыстыка супрацоўнікаў часопіса. Гэта маглі быць і інтэрв’ю, і рэпартажы з месцаў, і нарысы, і нават журналісцкія расследаванні. Амаль абавязковы ў нумары круглы стол з экспертамі па актуальнай сацыяльна значнай праблеме. Рэгулярна змяшчаліся і «праектныя» матэрыялы – такіх серыйных праектаў у нас заўжды хапала. І, нарэшце, навуковая палова. Безумоўна, мы не маглі абыйсціся без публікацыі ўрыўкаў з рэдакцыйнай пошты. Паступова дадаліся кніжныя агляды і рэцэнзіі найбольш цікавых навуковых выданняў.

Стаяла і яшчэ адно пытанне: якія ж навуковыя дысцыпліны выбраць у якасці прыярытэтных? Тых, па якіх Вышэйшая атэстацыйная камісія Рэспублікі Беларусь будзе прызнаваць публікацыі вартымі для абароны дысертацый. Адрозну вырашылі – гэта будуць выключна гуманітарныя навукі. І менавіта тыя, што найбольш яскрава адлюстроўваюць развіццё грамадства. Вось так і ўтварылася «залатая шасцёрка»: гісторыя, паліталогія, эканоміка, сацыялогія, філасофія і філалогія.

Але ж і тут здараліся кур’ёзныя выпадкі. Памятаю, як аднойчы малады дысертант падаў на абарону працу, дзе з шасці яго навуковых публікацый пяць былі надрукаваны ў «Думцы». Праўда, калі мы давалі дабро на іх, то меркавалі, што гэта публіцыстыка, а яно вось як атрымалася... З таго часу дакладна вызначалі мяжу паміж навуковымі і, можна сказаць, больш папулярнымі артыкуламі.

Дарэчы, жыццё даказала, што грамадскі розгалас ад формы падачы артыкула, навукова-тэарэтычная яна ці папулярна-публіцыстычная, ніяк не залежыць. Галоўнае – тэма, аўтарская пазіцыя, актуальнасць. І калі задацца пытаннем, чым жа адметны аўтарскі калектыў «Беларускай думкі», то найбольш дакладны адказ: менавіта ўласным меркаваннем, уманнем фармулёваць ідэі і адстойваць іх.

Місія «Думкі»

На пасадзе галоўнага рэдактара, на маю думку, на першым месцы знаходзіцца адчуванне патрэбнасці той працы, якую робіш. І прыходзіць яно праз сустрэчы з чытачамі. Ну, а адзін з галоўных рэдактарскіх клопатаў – барацьба за тыраж. Як высветлілася, гэтыя дзве справы можна сумяшчаць. Разам з Германам Маскаленкам, намеснікам галоўнага рэдактара газеты «7 дней» (яшчэ адным выданнем белтаўскага холдынга), мы аб’ехалі шмат якія мясціны нашай краіны. І ў гэтых паездках, сустракаючыся з людзьмі ў школах, бібліятэках, выканкамах, універсітэтах, прыйшло яшчэ большае разуменне, якую важную справу робіць часопіс.

Памятаю, як у адным з раёнаў з расчараваннем запытаў у загадчыцы мясцовай бібліятэкі, чаму яны выпісваюць усяго адзін экзэмпляр «Беларускай думкі». Жанчына абязброіла шчырым адказам: не хапае сродкаў. Але бібліятэкары знайшлі выйсце: сталі множыць на капіравальным апарата «Думку», каб хапіла чытачам, бо патрэба ў ёй вялікая.

У іншым раёне супрацоўнікі бібліятэкі паказалі растрывушаны нумар часопіса і прызналіся, што калі прыходзяць школьнікі альбо студэнты, каб напісаць рэферат, то найперш ім раець звярнуцца менавіта да «Думкі». Ды і для людзей сталых, якія не знаходзяць патрэбнай інфармацыі ў кніжках, усё той жа часопіс – адказ на ўсе пытанні. Амаль на ўсе.

А як можна забыць такі выпадак. З Германам Маскаленкам ехалі ў адзін з раёнаў Віцебшчыны, здаецца, Ушацкі. Ішоў рамонт дарогі, таму па незалежных ад нас абставінах мы значна спазніліся. У тэлефоннай размове з кіраўніком мясцовага аддзела ідэалагічнай работы, зграючы ад сорама, я прасіў прабачэння ў тых людзей, што сабраліся на сустрэчу. На жаль, мы прыехалі больш як на гадзіну пазней. І што вы думаеце? Амаль чатыры дзясяткі чалавек нас чакалі. Іх ніхто не абавязваў, не прымушаў. Людзі сапраўды сабраліся, каб пагаварыць аб хвалюючых іх праблемах: пошуках нацыянальнай

ідэі, рэфармаванні вышэйшай школы, актуальных гістарычных даследаваннях. Прагаварылі тады амаль дзве з паловай гадзіны...

Такія сустрэчы нельга забыць!

І цяпер, праз гады, што аддаляюць ад рэдактарскіх часоў, успамінаючы вось такія сустрэчы, абмеркаванні і дыскусіі з аўтарамі і журналістамі ў рэдакцыі, прыходжу да высновы аб надзвычай важнай місіі часопіса.

Валоданне такім выданнем, як «Беларуская думка», – атрыбут сталай і моцнай дзяржавы. Без перабольшання можна сказаць, што наяўнасць той-стага інтэлектуальнага, тэарэтычнага часопіса – такая ж прыкмета сучаснага цывілізаванага грамадства, як і дзеючая акадэмія навук, разгалінаваная сістэма вышэйшай адукацыі, актыўны культурны працэс.

Само беларускае слова «часопіс» вельмі трапнае. Яно адразу вызначае мэту і сэнс існавання такога выдання – апісваць час, эпоху. Сапраўды, наш часопіс прайшоў свой шлях разам з краінай. Орган Цэнтральнага бюро Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі «Вперед» узнік практычна адначасова з Беларускай савецкай рэспублікай. Тагачасная ўлада паклапацілася пра неабходнасць мець свой тэарэтычны часопіс у вельмі складаных умовах. У 1922 годзе маладая рэспубліка яшчэ знаходзілася на ваенным становішчы. Вакол Мінска ішлі баі з антысавецкімі паўстанцамі. А ў сталіцы адкрываецца ўніверсітэт, пачынае выдавацца часопіс, потым ствараецца Інбелкульт... Усё гэта – неад’емныя часткі адзінага працэсу нацыябудавання.

«Большевик Белоруссии», а потым і «Коммунист Белоруссии» з’яўляліся індыкатарамі ўсіх актуальных тэндэнцый сацыяльнага і палітычнага жыцця беларускага грамадства савецкай эпохі. З яе дзясягненнямі, праблемамі, хваробамі...

І вельмі паказальна, што «Беларуская думка» ўзнікла разам з незалежнай Рэспублікай Беларусь. У 1994 годзе Аляксандр Лукашэнка быў выбраны Прэзідэнтам Беларусі. Ішоў няпросты і супярэчлівы пошук далейшага шляху

◀ Галоўны рэдактар Вадзім Гігін з прызам конкурсу СМІ «Залатая Літара», які атрымала «Беларуская думка» ў намінацыі «Лепшыя матэрыялы навуковай і навукова-папулярнай тэматыкі». 2013 год

развіцця краіны, выпрацоўваліся новыя падыходы ў кіраванні эканомікай, вызначалася месца суверэннай дзяржавы ў свеце. Краіне быў патрэбны друкаваны орган, які акрэсліў бы прыярытэты, найбольш дакладна адлюстроўваў выбраны курс, прычым рабіў бы гэта разважліва, навукова, дасканалы. Такім органам і стала «Беларуская думка» ў статусе друкаванага органа Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Зараз шмат кажуць пра крызіс друкаваных сродкаў масавай інфармацыі. Пра знікненне цэлых жанраў. Але «Думка» жыве, захоўвае адданыя чытачоў, выдатны аўтарскі калектыў. Яе голас чуюць і паважаюць. Бо ў часопіса асобая місія.

Так, у нашы дні хэдайнерам інфармацыйнага свету, безумоўна, лічыцца інтэрнэт. Усе мы атрымліваем навіны найперш з глабальнай сеткі. Але гэта імгненныя веды, як той фастфуд, што патрэбны, каб хутчэй прагнаць голад. Таму і сфарміраваліся вельмі спецыфічныя законы размяшчэння артыкулаў у інтэрнэце: не больш за пяць тысяч знакаў, кароткія сказы, паўтор ключавых слоў. Тут не да глыбокіх разважанняў, бо галоўнае – хуткасць. Але хуткасць не сябрае з разважлівасцю. І зусім не тоесна

глыбокаму роздуму. Ды дарэчы, хіба шмат інфармацыйнага кантэнтуствараюць самі інтэрнэт-медыя? Часцей яны публікуюць і тыражуюць новымі камунікацыйнымі сродкамі тую інфармацыю, што падаюць іншыя. І адным з такіх галоўных пастаўшчыкоў з'яўляецца тэлебачанне. Яно па-ранейшаму трымае руку на пульсе. У сваю чаргу, телебачанне ўсё больш дрэйфуе ў бок забаўляльных праграм, нават пры падачы навін. Таму зараз мы перажываем бум ток-шоу, а фактычна – інфармацыйна-забаўляльнага жанру. Тое ж у значнай ступені тычыцца і газет, якія яшчэ шукаюць сваё новае месца ў рэвалюцыйным свеце сучаснай інфармацыі. Часопіс – больш фундаментальная з'ява. Ён не імкнецца паспець першым за навіной, а вызначае тэндэнцыю, не бяжыць за часам, а крочыць з ім разам, адсутнасць жадання апярэдзіць дае магчымасць, як гэта ні парадаксальна гучыць, стаць першым, зазірнуць наперад, не баючыся адстаць.

Вось такую місію і выконвае «Беларуская думка». Зразумела, у рэдакцыйнай палітыцы вызначаны і магістральныя напрамкі даследавання грамадства, эпохі. І першасным з іх з'яўляецца роздум пра нацыянальную ідэю, пошук дзяржаўнай ідэалогіі. Прычым гэта не дыдактычныя нататкі. Ніякага ментарскага тону – толькі дыскусія. «Беларуская думка» сапраўды стала дыскусійнай пляцоўкай, дзе сыходзяцца розныя меркаванні, пункты гледжання.

Памятаю цікавы выпадак. Былі парламенцкія выбары 2008 года. У Беларусь прыбыла наглядальная місія АБСЕ. У шэрагу асноўных пунктаў плана яе работы значылася знаёмства з публікацыямі мясцовых СМІ. Было б наіўным лічыць, што наглядальнікі прыбылі без стэрэатыпаў і шаблонных уяўленняў пра нашу краіну. Знакамітае азначэнне «апошняя дыктатура Еўропы» прадвызначала ўсе іх ацэнкі. Гэта было відавочна і падчас сустрэчы з кіраўніцтвам агенцтва БЕЛТА. Запрасілі туды і мяне. І вось адзін з гасцей (здаецца, паляк) пачаў казаць пра тое, што інфармацыя падаецца аднабакова, маўляў, апазіцыянераў не пускаюць у

дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі, а калі і публікуюць іх матэрыялы, то выключна з купюрамі і г.д. Мы з генеральным дырэктарам пераглынуліся, і Дзмітрый Аляксандравіч працягнуў суразмоўцам разгорнуты часопіс, гаворачы пры гэтым вельмі дыпламатычна, але адначасова з іроніяй (як ён умее):

– Паглядзіце, калі ласка. Вось часопіс Адміністрацыі Прэзідэнта. Сярод яго аўтараў і ўдзельнікаў дыскусіі першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі, рэктар вядучага ўніверсітэта, дэпутаты нацыянальнага парламента, лідары апазіцыйных партый, у тым ліку тых, што найбольш крытычна ставяцца да дзеючай улады.

Наглядальнікі ўзялі часопіс, доўга яго гарталі, толькі і здолелі вымавіць: «Можна мы возьмем яго з сабой?». Вядома, ім дазволілі...

Нарэшце, а ці ўсё задуманае ўдалося зрабіць? Станоўчы адказ азначаў бы, што напісаныя вышэй словы былі дарэмнымі. Няспынны пошук, незадаволенасць дасягнутым былі і застаюцца прыкметамі фірменнага думкаўскага стылю. Хацелася б, каб нашы чыноўнікі былі больш адкрытымі для абмеркавання надзённых і перспектывных пытанняў, каб часопіс сапраўды стаў органам метадычнага вырашэння актуальных праблем дзяржаўнага кіравання. Трэба б было адрадыць практыку публікацыі ўнікальных гістарычных дакументаў. І тут нас чакае шмат сенсацый. Нерэалізаванай засталася і ідэя перадрукоўваць некаторыя артыкулы з мінулага. Рубрыка «З архіва «Думкі»» магла б быць вельмі цікавай, бо многія меркаванні папярэднікаў захавалі актуальнасць да нашых дзён... Ды шмат яшчэ чаго. Але ўпэўнены, што рэдакцыйны калектыў здолее паставіць перад сабой і больш амбіцыйныя задачы. «Беларускай думцы» – толькі 95. Усё яшчэ наперадзе!

Вадзім ПІГІН, дэкан факультэта філасофіі і сацыяльных навук БДУ, кандыдат гістарычных навук, галоўны рэдактар часопіса «Беларуская думка» з лістапада 2007-га па люты 2016 года ▀